ਜਨਾਬਾਈ ਵਡ/ਓ ਦਿਨਕਰਰਾਵ ਘੋਰਪਡੇ & ਹੋਰ

ਬਨਾਮ

ਐਮ/ਐਸ. ਆਈ.ਸੀ.ਆਈ.ਸੀ.ਆਈ. ਲੈਂਬੋਰਡ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ

((2022 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 5220)

ਅਗਸਤ 10, 2022

[ਹੇਮੰਤ ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਵਿਕਰਮ ਨਾਥ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ]

ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਐਕਟ, 1988 – ਧਾਰਾ.166 – ਮੋਟਰ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦਾਅਵਾ – ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ – ਪੀੜਤ-ਮ੍ਰਿਤਕ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਕਾਰ ਉਲਟੇ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਆ ਕੇ ਪੀੜਤ ਦੀ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਨਾਲ ਟਕਰਾ ਗਈ – ਪੀੜਤ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਸੱਟਾਂ ਆਈਆਂ – ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਵਾਹਨ ਦੇ ਡਰਾਈਵਰ ਖਿਲਾਫ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ – ਧਾਰਾ 166 ਅਧੀਨ 1988 ਦੇ ਐਕਟ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ – ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਕੁੱਲ ਰਕਮ ਰੁ.8,90,000/- ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਮੁਕੱਰਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਦੁਰਘਟਨਾ ਮਾਲਕ ਦੀ ਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਹੋਈ – ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਦੁਰਘਟਨਾ ਮਾਲਕ ਦੀ ਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਹੋਈ ਅਤੇ ਡਰਾਈਵਰ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੋਈ – ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲ ਨੋਟ ਕੀਤੀ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਕਾਰ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਡਰਾਈਵਰ ਨੂੰ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਕਾਰ ਦੁਰਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਸੀ – ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਬਿਆਨ ਬਾਰੇ ਸ਼ੱਕ ਕਰਦਿਆਂ, ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਦਾਅਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ – ਅਪੀਲ ਤੇ, ਫੈਸਲਾ: ਕਿਸੇ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਟ੍ਰਾਇਲ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਐਕਟ, 1988 ਦੀ ਧਾਰਾ 166 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਵਰਤਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜੋ ਸੰਖੇਪ ਸੁਭਾਵ ਦਾ ਹੈ – ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਕਿ ਉਸ ਸਬੂਤ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਜੋ ਕਿ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਟ੍ਰਾਇਲ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਜਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ – ਦੁਰਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਸੱਟਾਂ ਖਾਧੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ – ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਪੂਰਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹੈ – ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਨੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵਧਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਿਆਂ ਕੋਈ ਵੀ ਅਪੀਲ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ – ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਮਿਲਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ – ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਕਲਾ 142 ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਮੁੜ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ

ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ

ਫੈਸਲਾ: 1. ਕਿਸੇ ਫੌਜਦਾਰੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਐਕਟ, 1988 ਦੀ ਧਾਰਾ 166 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਬਿਨੈ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਵਰਤਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜੋ ਕਿ ਸੰਖੇਪ ਸੁਭਾਵ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਦੁਰਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਸੱਟਾਂ ਖਾਧੀਆਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਬਿਨੈ ਨੂੰ ਉਸ ਸਬੂਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਕਿ ਉਸ ਸਬੂਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜੋ ਕਿ ਫੌਜਦਾਰੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਜਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਪੂਰਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਨਿਰਰਥਕ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਟੋਰਟਫੀਸਰ ਦੁਆਰਾ ਦੇਣ ਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਬਿਨੈ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀ ਬਣਾਉਣ ਕਾਰਨ ਵਧਾਈ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗੀ। ਚੂੰਕਿ ਧੀਆਂ ਵਿਆਹੀਆਂ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਮਾਂ ਨੇ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਸੱਚਮੁੱਚ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।

2. ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਨੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵਧਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਿਆਂ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਨੂੰ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨੁਕਸਾਨਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਵਧਾਏ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪ੍ਰੈਣੇ ਸੇਠੀ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ। ਇਸ ਲਈ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 142 ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਹੋਵੇ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਣਨਾ ਵਿੱਚ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਲਗਾਵ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਮੰਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪਤੀ ਲਈ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਦੇ ਸੰਗਠਨ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੇ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਵੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਮੰਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਤਿੰਨ ਜੱਜ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜੋ ਕਿ ਯੂਨਾਈਟਡ ਇੰਡੀਆ ਇਨਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟਡ ਜਨਾਬਾਈ ਡਬਲਯੂ/ਡੀ ਓ ਦਿੰਕਾਰਰਾਓ ਘੋਰਪਾਡੇ ਬਨਾਮ ਐਮ/ਐਸ. ਆਈ.ਸੀ.ਆਈ.ਸੀ.ਆਈ. ਲੋਮਬਾਰਡ ਇਨਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟਡ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਬਨਾਮ ਸਤਿੰਦਰ ਕੌਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ, ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਸਨੇਹ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਪਤੀ ਲਈ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਸੰਗਠਨ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਖਾਤੇ ਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 12 ਅਤੇ 13]

3 ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਰੁ. 12,450/- ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ 50 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮਾਸਿਕ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਰੁ. 10,000/- ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਕਾਰਿਆ। ਇਸ ਲਈ, ਆਮਦਨ ਅਤੇ ਉਮਰ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ: ਅ) ਕਮਾਈ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਰੁ. 10,12,440; ਬ) ਇਸਟੇਟ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਰੁ. 15000/-; ਸੀ) ਪਤੀ ਲਈ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਸੰਗਠਨ ਰੁ. 40,000/-, ਦੋ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਸੰਗਠਨ ਰੁ. 80,000/-; ਡੀ) ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ ਖਰਚ ਰੁ. 15000। ਇਸ ਲਈ, ਕੁੱਲ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਰੁ. 11,63,000/- ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ 7% ਪ੍ਰਤੀ ਵਰ੍ਹੇ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਬਿਆਜ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਦਾਵੇ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅਦਾਇਗੀ ਤੱਕ ਅਵਾਰਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। [ਪੈਰਾ 14 ਅਤੇ 15]

ਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟਿਡ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਣੈ ਸੇਠੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (2017) 16 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 680 : [2017] 13 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 100 – ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ।

ਯੂਨਾਈਟਡ ਇੰਡੀਆ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟਿਡ ਬਨਾਮ ਸਤਿੰਦਰ ਕੌਰ ਅਤੇ ਹੋਰ (2021) 11 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 780 – ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

ਕੇਸ ਲਾਅ ਰੈਫਰੈਂਸ

[2017] 13 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 100 ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਪੈਰਾ 12

ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲੇਟ ਜੁਰਿਸਡਿਕਸ਼ਨ: ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 5220 ਦਾ 2022।

ਔਰੰਗਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਬੰਬਈ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਬੈਂਚ ਦੀ 14.12.2018 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੀ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ, ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 3333 ਦਾ 2015।

ਅਤੁਲ ਬਾਬਾਸਾਹੇਬ ਦਾਖ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਵਿਸ਼ਨੂ ਮਹਿਰਾ, ਮਿਸ ਸਾਕਸ਼ੀ ਮਿੱਤਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੇਮੰਤ ਗੁਪਤਾ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਵੱਲੋਂ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ।

ਹੇਮੰਤ ਗੁਪਤਾ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ।

1. ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਿਨਕਰ ਸ਼ੰਕਰਰਾਵ ਘੋਰਪੜੇ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸ ਬੰਬਈ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ 14.12.2018 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੋਟਰ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਕਲੇਮਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰੁਪਏ 8,90,000/- ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਨਾਲ 7% ਪ੍ਰਤੀ ਵਰ੍ਹੇ ਬਿਆਜ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

2. ਮ੍ਰਿਤਕ 1.6.2007 ਨੂੰ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਨੰਬਰ MH-20/ AD-9596 ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਮਾਰੁਤੀ-800 ਕਾਰ ਨੰਬਰ MH-41/C-1777 ਉਲਟੇ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਆ ਕੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਨਾਲ ਟਕਰਾ ਗਈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ। ਇਸ ਲਈ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲ (ਘਾਟੀ ਹਸਪਤਾਲ) ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। 2.6.2007 ਨੂੰ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਕਮਲ ਨਯਨ ਬਜਾਜ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਫਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਪਰ ਉਹ 25.6.2007 ਨੂੰ ਮਰ ਗਿਆ। ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸਿਰ ਦੀ ਚੋਟ ਸੀ।

3. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ 2.7.2007 ਨੂੰ ਇੱਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਜਿਥੇ ਇੱਕ ਅਣਜਾਣ ਵਾਹਨ ਅਤੇ ਅਣਜਾਣ

ਡਰਾਈਵਰ ਖਿਲਾਫ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ। 20.8.2007 ਨੂੰ, ਦੋਸ਼ੀ ਵਾਹਨ ਦੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਵਾਹਨ ਦੇ ਡਰਾਈਵਰ ਅਤੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਨਾਮ ਦੱਸੇ ਗਏ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਡਰਾਈਵਰ ਸੰਜੇ ਈ

ਇਸ ਲਈ ਰਮੇਸ਼ ਸੋਨਾਵਣੇ।

4. ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਐਕਟ, 1988 ਦੀ ਧਾਰਾ 166 ਅਧੀਨ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮੰਗ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ 8.5.2009 ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਵਾਹਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੇ ਹਾਦਸੇ ਦੀ ਨਾਕਾਰਤਾ ਕੀਤੀ। ਮਾਲਕ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡਰਾਈਵਰ - ਸੰਜੇ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਇਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦਾ ਕੋਈ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਡਰਾਈਵਰ ਨੇ ਨਾ ਤਾਂ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਇਆ। ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ।

5. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1, ਜਨਾਬਾਈ (PW-1) ਅਤੇ ਮਾਲਕ - ਚੁਦਾਮਣ ਵੰਜੀ ਪਾਟਿਲ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਨਖਾਹ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਰੁਪਏ 10,000/- ਵਜੋਂ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਖਰਚਿਆਂ ਵੱਲ 1/3 ਤਨਖਾਹ ਘਟਾ ਕੇ, ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਰੁਪਏ 6,670/- ਵਜੋਂ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ। 11 ਦਾ ਗੁਣਾਂਕ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ ਰੁਪਏ 2,000/-, ਸਾਥੀ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਰੁਪਏ 5,000/-, ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਰੁਪਏ 5,000/- ਦਿੱਤੇ ਗਏ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕੁੱਲ ਰੁਪਏ 8,90,000/- ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਚ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹਾਦਸਾ ਮਾਲਕ ਦੇ ਵਾਹਨ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਖੋਜ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ:

"...ਉਸ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ, ਕ੍ਰ. ਨੰ. 58/2007 ਉਸ ਦੀ ਕਾਰ ਦੇ ਡਰਾਈਵਰ ਖਿਲਾਫ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 3 ਸੰਜੇ ਖਿਲਾਫ ਚਾਰਜ-ਸ਼ੀਟ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਕਾਰ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ, ਉਸ ਨੇ ਸੰਜੇ ਖਿਲਾਫ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਹੋਰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਉਕਤ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਸੰਜੇ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਸੀ। ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀ ਅਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਤੇ 7/12 ਦੀ ਨਿਕਾਸੀ ਐਕਸ.68, 69 ਅਤੇ 70 ਤੇ ਹਨ। ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ, ਮੁੱਖ ਗਵਾਹੀ ਵਿੱਚ, ਚੁਦਾਮਣ ਪਾਟਿਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 3 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 3 ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਡਰਾਈਵਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਐਕਸ.68 ਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀ ਫਾਰਮ ਵਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਚੁਦਾਮਣ ਪਾਟਿਲ ਜਾਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 3 ਸੰਜੇ ਸੂਰਯਵਾਨ ਲਈ ਜ਼ਮਾਨਤ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਲਲੇਖ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਵਾਹਨ ਦਾ ਡਰਾਈਵਰ ਹੈ। ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਵਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਝੂਠ ਬੋਲਿਆ ਸੀ, ਕਿ ਉਹ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 3 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦੇਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ, ਨਾ ਤਾਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 3 ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 3 ਖਿਲਾਫ ਚਾਰਜ-ਸ਼ੀਟ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਵਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਮਾਰੁਤੀ ਕਾਰ ਜਿਸ ਦਾ ਨੰਬਰ ਐਮ.ਐਚ-41/ਸੀ-1777 ਹੈ, ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਨੂੰ ਟੱਕਰ

ਮਾਰੀ ਅਤੇ ਹਾਦਸਾ ਕਾਰਨ ਬਣਿਆ…

ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 3 ਨੇ ਮਾਰੁਤੀ ਕਾਰ ਨੂੰ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਅਤੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਾਲ ਚਲਾਇਆ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹਾਦਸਾ ਹੋਇਆ...

6. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਖੋਜ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹਾਦਸਾ ਮਾਲਕ ਦੀ ਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਡਰਾਈਵਰ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੁਆਰਾ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ, ਇਸ ਵਿੱਚ, ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਨੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਉਸ ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਸ੍ਰੋਤ ਬਾਰੇ ਗਵਾਹੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਿਸ ਨੇ ਅਪਰਾਧੀ ਕਾਰ ਦਾ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਹਾਇਕ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧੀ ਕਾਰ ਦਾ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਦੁਆਰਾ ਹਾਦਸੇ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧੀ ਕਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਬੰਧ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

7. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤੀ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਅਪਰਾਧੀ ਕਾਰ ਦੇ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਡਰਾਈਵਰ ਨੂੰ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਲਈ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧੀ ਕਾਰ ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 - ਜਖਮੀ ਪਿੱਛੇ ਬੈਠਣ ਵਾਲੇ ਨੇ 2.7.2007 ਨੂੰ ਅਣਜਾਣ ਕਾਰ ਡਰਾਈਵਰ ਖਿਲਾਫ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਘਟਨਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮਹੀਨਾ ਬਾਅਦ ਹੈ। ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਵਿੱਚ ਇਹ ਉਲਲੇਖ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਜਖਮੀ ਪਤੀ ਨੂੰ ਮਾਰੁਤੀ-800 ਵਿੱਚ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦਾ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ ਐਮ.ਐਚ-41/ਸੀ-1777 ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਕਤ ਵਾਹਨ ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀਆਂ ਵਿਆਹੁਤਾ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਅਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਦੀ ਸਦਭਾਵਨਾ ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਹਾਦਸੇ ਬਾਰੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਕਰਦਿਆਂ, ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਅਪ

8. ਅਸੀਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਨੂੰ 1.6.2007 ਨੂੰ ਹੋਏ ਇੱਕ ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਨੂੰ 25.6.2007 ਨੂੰ ਗੁਆ ਦਿੱਤਾ। ਘਟਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਜਾਂ ਹੋਰ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਮੁੱਖ ਚਿੰਤਾ ਮਰਹੂਮ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨੀ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਦੀ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਭਲਾਈ ਉਸ ਲਈ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਣ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਵਿੱਚ ਕਾਰ ਦੇ ਡਰਾਈਵਰ ਦਾ ਨਾਮ ਨਾ ਦੱਸਣ ਬਾਰੇ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ 1.8.2011 ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮੁੱਖ ਗਵਾਹੀ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਾਹਨ ਦਾ ਨੰਬਰ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਗਵਾਹ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪੱਖ ਦੀ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਅੰਤਰਵਿਰੋਧ ਲਈ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਵਾਹਨ ਨੰਬਰ ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅੰਤਰਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਵਾਹਨ ਵਿੱਚ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਾਹਨ ਨਾਲ ਟੱਕਰ ਮਾਰੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਸੀ ਅਤੇ ਹਸਪਤਾਲ

ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਨੇ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ।

9. ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਮਾਲਕ ਇੱਕ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਵਾਹਨ ਨੂੰ ਸੁਪਰਦਾਰੀ 'ਤੇ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਕਾਰ ਦੇ ਡਰਾਈਵਰ ਸੰਜੇ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀ ਫਾਰਮ ਅਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਬੌਂਡ (ਐਕਸ.68, 69 ਅਤੇ 70) ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਡਰਾਈਵਰ ਲਈ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਹੈ ਜਿਥੇ ਉਸ ਨੇ ਆਰੋਪੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਾਹਨ ਦਾ ਡਰਾਈਵਰ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਮਾਲਕ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਾਹਨ ਜਾਂ ਡਰਾਈਵਰ ਦੇ ਝੂਠੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਣ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ।

10. ਅਸੀਂ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਟ੍ਰਾਇਲ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਐਕਟ, 1988 ਦੀ ਧਾਰਾ 166 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਬਿਨੈ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਵਰਤਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜੋ ਕਿ ਸੰਖੇਪ ਸੁਭਾਵ ਦਾ ਹੈ। ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ ਸੱਟਾਂ ਖਾਧੀਆਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਬਿਨੈ ਨੂੰ ਉਸ ਸਬੂਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਕਿ ਉਸ ਸਬੂਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜੋ ਕਿ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਟ੍ਰਾਇਲ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਜਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਪੂਰਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹੈ।

11. ਜੇਕਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਗੈਰ-ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਕ ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਇਗੀ ਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀ ਬਣਾਉਣ ਕਾਰਨ ਵਧੇਗੀ ਨਹੀਂ। ਚੂੰਕਿ ਧੀਆਂ ਦਾ ਵਿਆਹ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਮਾਂ ਨੇ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਸੱਚਮੁੱਚ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ।

12. ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਨੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾਇਗੀ ਕੀਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਮੰਗਣ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। **ਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰੈ ਸੇਠੀ & ਓਰਸ** ਵਿੱਚ ਕੌਂਸਟੀਟਿਊਸ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਅਪੀਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਲੰਬਿਤ ਸੀ ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਵਾਧੇ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਅਸੀਂ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਨੂੰ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨੁਕਸਾਨਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ **ਪ੍ਰੈ ਸੇਠੀ** ਵਿੱਚ। ਇਸ ਲਈ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 142 ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਸੀਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਕੌਂਸਟੀਟਿਊਸ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਹੋਵੇ।

13. **ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਲਗਾਵ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਤੀ ਲਈ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਦੀ ਸੰਗਤੀ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੀ ਸੰਗਤੀ ਦੇ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਣਨਾ ਵਿੱਚ ਪਰ ਤਿੰਨ ਜੱਜ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਯੂਨਾਈਟੇਡ ਇੰਡੀਆ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਸਤਿੰਦਰ**

ਕੌਰ & ਓਰਸ., ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਲਗਾਵ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਸਿਰ ਹੇਠ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਪਤੀ ਲਈ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਦੀ ਸੰਗਤੀ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੀ ਸੰਗਤੀ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਹੇਠਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:

30. ਮੈਗਮਾ ਜਨਰਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੋ. ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਨਾਨੂ ਰਾਮ [ਮੈਗਮਾ ਜਨਰਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੋ. ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਨਾਨੂ ਰਾਮ, (2018) 18 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 130 : (2019) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. (ਸਿਵਿ) 146 : (2019) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. (ਕ੍ਰਿ) 153] ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ "ਸੰਗਤੀ" ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੰਖੇਪ ਸ਼ਬਦ ਵਜੋਂ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਦੀ ਸੰਗਤੀ, ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੀ ਸੰਗਤੀ, ਅਤੇ ਪੁੱਤਰੀ ਸੰਗਤੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੰਗਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਕੰਪਨੀ, ਦੇਖਭਾਲ, ਮਦਦ, ਆਰਾਮ, ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ, ਸਾਂਤਵਨਾ ਅਤੇ ਪਿਆਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਲਈ ਇੱਕ ਨੁਕਸਾਨ ਹੈ। ਇੱਕ ਜੀਵਨ ਸ

31. ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੀ ਸੰਗਤੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਮਾਤਾ ਜਾਂ ਪਿਤਾ ਦੀ ਅਸਮਾਨੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ, ਸੁਰੱਖਿਆ, ਪਿਆਰ, ਸੰਗਤ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ, ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ। ਪੁੱਤਰੀ ਸੰਗਤੀ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਦੁਰਘਟਨਾਵਸ਼ ਮੌਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਮੌਤ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਦੁਰਘਟਨਾ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਸਦਮਾ ਅਤੇ ਦੁੱਖ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਦੁੱਖ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨਕਾਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਖੋਹਣਾ ਹੈ। ਬੱਚੇ ਆਪਣੇ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਸਨੇਹ ਲਈ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਇਕਾਈ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਭੂਮਿਕਾ ਲਈ ਕੀਮਤੀ ਹਨ।

32. ਆਧੁਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਸੰਗਤੀ ਦੀ ਕੀਮਤ ਉਸ ਨੂੰ ਬੱਚੇ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਕੀਮਤ ਤੋਂ ਕਹੀਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਪਛਾਣਿਆ ਹੈ। ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਅਧਿਕਾਰ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਬੱਚੇ ਦੀ ਮੌਤ ਉੱਤੇ ਸੰਗਤੀ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਅਧੀਨ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਮ੍ਰਿਤਕ ਬੱਚੇ ਦੇ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਸਨੇਹ, ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਸਾਥ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਹੈ।

33. ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਐਕਟ, 1988 ਇੱਕ ਲਾਭਕਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਜੋ ਅਸਲ ਦਾਅਵਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੀੜਤਾਂ, ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਮਾਤਾ ਜਾਂ ਪਿਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚੇ, ਜਾਂ ਅਵਿਵਾਹਿਤ ਪੁੱਤਰ ਜਾਂ ਧੀ ਨੂੰ ਖੋ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਪੁੱਤਰੀ ਸੰਗਤੀ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਅਧੀਨ ਸੰਗਤੀ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੀ ਸੰਗਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਗੁਆ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਸੰਗਤੀ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਪ੍ਰਣੈ ਸੇਠੀ [ਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟਿਡ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਣੈ ਸੇਠੀ, (2017) 16 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 680 : (2018) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. (ਸਿਵਿ) 248 : (2018) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. (ਕ੍ਰਿ) 205] ਵਿੱਚ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਵੇਗੀ।

34. ਇਸ ਪੜਾਅ ਤੇ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੰਸੋਰਟੀਅਮ ਦੇ ਅਨੁਦਾਨ ਅਤੇ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਸਨੇਹ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ। ਕਈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਅਤੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਕੰਸੋਰਟੀਅਮ ਅਤੇ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਸਨੇਹ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ

ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਪ੍ਰਮੋਦ ਸੇਠੀ [ਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਣੈ ਸੇਠੀ (2017) 16 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 680 : (2018) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. (ਸਿਵ) 248 : (2018) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. (ਸਿਵ) 205], ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਤਿੰਨ ਰਵਾਇਤੀ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਅਧੀਨ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ, ਕੰਸੋਰਟੀਅਮ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ ਦੇ ਖਰਚੇ। ਮੈਗਮਾ ਜਨਰਲ [ਮੈਗਮਾ ਜਨਰਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਨਾਨੂ ਰਾਮ, (2018) 18 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 130 : (2019) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. (ਸਿਵ) 146 : (2019) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. (ਸਿਵ) 153], ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੰਸੋਰਟੀਅਮ ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਵਿਆਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਤੀ ਜਾਂ ਪਤਨੀ ਦਾ ਕੰਸੋਰਟੀਅਮ, ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦਾ ਕੰਸੋਰਟੀਅਮ, ਅਤੇ ਪੁੱਤਰੀ ਦਾ ਕੰਸੋਰਟੀਅਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਸਨੇਹ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਕੰਸੋਰਟੀਅਮ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

35. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਅਤੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਕੰਸੋਰਟੀਅਮ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਰਵਾਇਤੀ ਸਿਰਲੇਖ ਹੈ। ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਸਨੇਹ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਵੱਖਰੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਔਚਿਤਯ ਨਹੀਂ ਹੈ।"

15. ਇਸ ਲਈ, ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਰੁਪਏ ਬਣਦਾ ਹੈ। 11,63,000/- ਨਾਲ ਵਿਆਜ ਦੇ ਨਾਲ @ 7% ਪੀ.ਏ. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸਿੱਖਿਅਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੱਕ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ।

16. ਨਤੀਜਤਨ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।

ਅੰਕਿਤ ਗਿਆਨ

ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate